

Eva Filová: Angažovaný šatník

Výstava proběhne od 28. března do 10. června 2025 v galerii Artwall na nábřeží kpt. Jaroše a Edvarda Beneše. **Vernisáž se uskuteční 31. března od 18:00 v Acid Coffee**, v Centru pro současné umění, Dukelských hrdinů 500/25a. **Vernisáž je spojená s diskusí s umělkyní a uvedením její monografie od slovenské historičky umění Jany Geržové.**

Slovenská umělkyně Eva Filová ve svém projektu nazvaném Angažovaný šatník řeší otázky týkající se registrovaného partnerství, reprodukčních práv či práva na eutanazii. Umělkyně vytvořila sérii spodního prádla a oblečení s nápisy, jehož nositelé a nositelky se hlásí k „Homofobii“ nebo „Registrovanému partnerství“, „Intoleranci“, „Sterilizaci“ nebo „Celibátu“. Oblečení tu (jako druhá kůže) symbolizuje bytostné osobní přesvědčení, nebo může odkazovat k politickým názorům a konceptům, které si můžeme obléct či vysvléct, přivlastnit si je, nebo se jich vzdát.

Dílo Evy Filové na jedné straně souvisí s požadavky lidskoprávních hnutí, na druhé straně kritizuje nenávisné nálady ve společnosti, a zvláště konzervativní postoje katolické církve. Vedle feministických a queer hesel („Možnost volby“, „Nebudeme mlčet“) tak šatník obsahuje i „Katechismus“ či „Výhradu svědomí“, kterou někteří křesťanští lékaři zdůvodňují odmítání interrupcí, nebo naopak požadavek „Odluky církve“ odkazující k ideji sekulárního státu. Polarita bílé a černé přitom zastupuje vyhocení společenské diskuse. Zároveň však naznačuje možnost transformace: prádlo ztrácí častým používáním a praním barvu, což anticipuje možnost vzniku celé škály postojů mezi dvěma vyhraněnými póly.

Série děl vznikala mezi lety 2006-14 jako reakce na tehdejší společenskou situaci na Slovensku. I po letech však neztrácí nic ze své naléhavosti. V současné době, která je poznamenána zhoršením práv menšin, útoky na svobodnou kulturu a ohrožením demokracie na Slovensku, ale i v jiných zemích, je dílo Evy Filové připomínkou faktu, že boj za rovnost a spravedlnost neskonečil. Na výstavě v galerii Artwall umělkyně s těmito otázkami konfrontuje širokou veřejnost a ptá se, nejen jaké postoje zastáváme jako jednotlivci, ale především na to, jaké postoje by měly dostávat prostor v rámci naší společnosti.

Na vernisáži proběhne také prezentace monografie Evy Filové od slovenské historičky umění Jany Geržové (Jana Geržová: Eva Filová, Kruh súčasného umenia Profil 2024). Kniha je nejen monografií umělkyně relevantní pro současné slovenské umění, ale zároveň pojednává o umění jako formě protestu. Eva Filová se jako jedna z prvních slovenských umělkyní (spolu s Annou Daučíkovou) hrdě přihlásila k feminizmu již v polovině 90. let minulého století, kdy to zdaleka nebylo populární. Společenský vývoj ukazuje, že feministický aktivismus je stále stejně aktuální.

O umělkyni: Eva Filová (1968) je umělkyně, filmová teoretička a pedagožka. Zabývá se genderovými tématy. V současnosti se věnuje vědecké a pedagogické práci. Vyučuje na Katedře filmových studií na Vysoké škole múzických umění v Bratislavě. Vydala knihy „Eros, sexus, gender v slovenském filmu“ (2013) a „Slovenský stát ve filmu. Dokumentární a hraná tvorba po roce 1945“ (2020; s Evou Vžentekovou). <https://secondaryarchive.org/artists/eva-filova/>

Kontakty:

Kurátorky: Lenka Kukurová lenka@artwallgallery.cz, Zuzana Štefková zuzana@artwallgallery.cz

Kontakt pro média: info@artwallgallery.cz

Umělkyně: Eva Filová efilova@gmail.com

Více informací: www.artwallgallery.cz

Projekt probíhá s finanční podporou Ministerstva kultury ČR, Hlavního města Prahy a Městské části Praha 7. Mediálními partnery projektu jsou Artmap, Radio 1, GoOut. Spolupředatelem vernisáže je Nadace a Centrum pro současné umění.